

LAKIALOITE 98/2003 vp

Laki jäteverolain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Aloite liittyy vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Jäteverolaki (495/1996) tuli Suomessa voimaan 1.9.1996. Lain tarkoituksena on ohjata jätteiden synnyn ehkäisyyn ja syntyneiden jätteiden hyödyntämiseen sekä vähentämään kaatopaikoille sijoitettavan jätteen määrää. Veroa peritään eräin poikkeuksin kaikenlaisesta yleiselle kaatopaikalle toimitettavasta jätteestä. Esimerkiksi yhdyskuntajätettä syntyy vuosittain noin 2,3 milj. tonnia, josta kokonaisuudessaan maksetaan jäteveroa.

Jätevero ei kuitenkaan koske yksityisille kaatopaikoille eli teollisuuden ja muun tuotantotoiminnan omille kaatopaikoille toimitettavaa noin 4,5 milj. tonnia jätettä.

Jäteveron taso Suomessa olennaisesti alhaisempi kuin muissa Pohjoismaissa, vain 23 euroa tonnilta jätteestä. Ruotsissa jätevero on 27,5 euroa, Norjassa 39,4 euroa ja Tanskassa 50,2 euroa kaatopaikalle toimitetusta verotonista. Useassa Euroopan maassa jätevero on lisäksi korkeampi, jos kaatopaikalle tuodaan hyödyntämiskelpoista jätettä.

Tehokkaimmat jätteen synnyn ehkäisyyn kannustavat ohjaukset ovat hallinnollisia ja varsinkin taloudellisia. Jätevero on osoittautunut Suomessakin erinomaiseksi markkinatalouteen sopivaksi ohjaukskeinoksi. Ohjaukskeinoja on kuitenkin vahvistettava, jotta valtakunnallisessa jättesuunnitelmassa sovitut kierrätys- ja jätteiden määrän vähentämistavoitteet sekä kansallisen il-

masto-ohjelman mukaiset päästövähennystavoitteet saavutettaisiin. Jätehuollossa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoimet ovat erityäin kustannustehokkaita. Käsitellessään valtioneuvoston selontekoa kansallisesta ilmastostrategiasta eduskunta katsoikin, että jäteveroa tulisi paitsi nostaa myös asteittain ulottaa koskemaan myös teollisuuden kaatopaikkoja.

Erityisesti on vähennettävä verottomasti kaatopaikoille vietyjen biohajoavien jätteiden määrää nykyisestä. Tällä hetkellä teollisuuden omille, verottomille kaatopaikoille viedään biohajoavia jätteitä teollisuudesta ja rakennustoiminnasta noin 1,4 milj. tonnia vuodessa. Biohajoavat jätteet tulisi saada kokonaan pois kaatopaikoilta. Niistä kaatopaikoilla muodostuva metaani on noin 20 kertaa voimakkaampi kasvihuonekaasu kuin hiilidioksidi. Yllä mainituista syistä olisi tärkeää sekä laajentaa jätevero koskemaan myös yksityisille eli teollisuuden kaatopaikoille toimitettavia jätteitä että nostaa jäteveron piirissä olevan jätteen veroa.

Tässä aloitteessa ehdotetaan, että jäteveroa korotetaan 40 euroon tonnilta. Tämän lisäksi jäteveroa tulee kantaa myös yksityisille kaatopaikoille eli teollisuuden ja muun tuotantotoiminnan omille kaatopaikoille toimitettavasta jätteestä 20 euroa tonnilta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

jäteverolain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1996 annetun jäteverolain (495/1996) 2 §:n 1 momentin 4 kohta ja 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 1157/1998 ja 4 §:n 1 momentti laissa 1066/2002, sekä
kumotaan 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1066/2002, seuraavasti:

2 §
Tässä laissa tarkoitetaan:
— — — — —
4) *kaatopaikalla* jätteen käsittelypaikkaa, jonne jätettä sijoitetaan maan päälle tai maahan.
— — — — —

4 §
Veroa on suoritettava 40 euroa tonnilta jätettä, joka toimitetaan yleiselle kaatopaikalle ja

20 euroa tonnilta jätettä, joka toimitetaan teollisuuden ja muun tuotantotoiminnan omille kaatopaikoille.
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2004.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2003

Ulla Anttila /vihr
Tarja Cronberg /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Janina Andersson /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Merikukka Forsius /vihr

Osmo Soininvaara /vihr
Rosa Meriläinen /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Satu Hassi /vihr
Heidi Hautala /vihr